Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

12 päivänä toukokuuta 2021 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelu niiden kauppaa sääntelemällä – Asetukset (EY) N:o 338/97 ja N:o 865/2006 – Sampikalojen kaviaari – Tuonti Euroopan unionin tullialueelle henkilökohtaisina tavaroina tai kotiesineistönä – Tuontilupa – Poikkeus – 125 gramman raja henkilöä kohti – Ylittäminen – Tarkoitus antaa tavara lahjaksi kolmannelle

Asiassa C-87/20,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesfinanzhof (liittovaltion ylin verotuomioistuin, Saksa) on esittänyt 15.10.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 19.2.2020, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Hauptzollamt B

vastaan

XY,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Kumin, toisen jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev (esittelevä tuomari) sekä tuomari T. von Danwitz,

julkisasiamies: J. Richard de la Tour,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Hauptzollamt B, asiamiehenään A. Wollschläger,

– Saksan hallitus, asiamiehinään J. Möller ja S. Eisenberg,

– Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek, J. Vláčil ja L. Dvořáková,

– Euroopan komissio, asiamiehinään C. Hermes ja R. Tricot,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä 9.12.1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 338/97 (EYVL 1997, L 61, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 1.12.2014 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 1320/2014 (EUVL 2014, L 361, s. 1) (jäljempänä asetus N:o 338/97), 7 artiklan 3 kohdan ja asetuksen N:o 338/97 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 4.5.2006 annetun komission asetuksen (EY) N:o 865/2006 (EUVL 2006, L 166, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 5.6.2015 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 2015/870 (EUVL 2015, L 142, s. 3) (jäljempänä asetus N:o 865/2006), 57 artiklan 5 kohdan a alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Hauptzollamt B (päätullitoimipaikka B, Saksa) ja XY ja joka koskee kuuden 50 grammaa painavan sampikalakaviaaripakkauksen takavarikointia sillä perusteella, että asianomainen ei ollut esittänyt tuontilupaa Euroopan unionin tullialueelle saapuessaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Kansainvälinen oikeus

3 Luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen (jäljempänä CITES-yleissopimus), joka allekirjoitettiin Washingtonissa 3.3.1973 (Yhdistyneiden kansakuntien sopimuskokoelma, nide 993, nro I-14537; jäljempänä CITES-yleissopimus) tavoitteena on taata se, että sen liitteissä lueteltujen lajien sekä niiden osien ja niistä peräisin olevien tuotteiden kansainvälinen kauppa ei vaaranna biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja perustuu luonnonvaraisten lajien kestävään käyttöön.

4 Kyseinen yleissopimus, jonka osapuoli unionista tuli 8.7.2015, on pantu täytäntöön unionissa 1.1.1984 lähtien luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen soveltamisesta yhteisössä 3.12.1982 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 3626/82 (EYVL L 384, s. 1). Kyseinen asetus on kumottu asetuksella N:o 338/97, jonka 1 artiklan toisessa kohdassa säädetään, että viimeksi mainittua asetusta sovelletaan CITES-yleissopimuksen tavoitteita, periaatteita ja määräyksiä noudattaen.

5 Henkilökohtaisten tavaroiden ja kotiesineistön kaupan valvontaa koskevassa CITES-yleissopimuksen päätöslauselmassa 13.7 (Rev. CoP17) todetaan seuraavaa:

”_ _

[CITES-yleissopimuksen] osapuolten konferenssi

1. Päättää, että VII artiklan 3 kohdassa olevaa ilmaisua ’henkilökohtaiset tavarat tai kotiesineistö’ on sovellettava yksilöihin, jotka

a) ovat henkilökohtaisessa hallinnassa tai omistuksessa ja tarkoitettu muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin
b) on hankittu laillisesti ja
c) maahantuonti-, vienti- tai jälleenvientihetkellä
   i) kuljetetaan henkilökohtaisissa matkatavaroissa tai kuuluvat niihin tai
   ii) sisältyvät muuttokuormaan

– –

3. Päättää, että osapuolet

– –

b) eivät vaadi vienti- tai tuontilupaa eivätkä jälleenvientitodistusta henkilökohtaisille tavaroille tai kotiesineistölle, jotka ovat liitteessä II lueteltuihin lajeihin kuuluvia kuolleita yksilöitä, niiden osia tai niistä tehtyjä tuotteita, paitsi jos kyseessä ovat

– –

iv) seuraavat yksilöt, jos määrä ylittää määritetyt rajat:

– enintään 125 grammaa sampikalojen (Acipenseriformes spp.) kaviaaria henkilöä kohti pakkauksissa, jotka on merkitty CITES-yleissopimuksen päätöslauselmassa Conf 12.7 (Rev. CoP17) hyväksytyllä tavalla

– –”

6 Tämän päätöslauselman liitteessä 1, jonka otsikko on ”Henkilökohtaisten tavaroiden tai kotiesineistön tulkintaa koskevat suuntaviivat”, todetaan seuraavaa:

”– –

Henkilökohtaisten tavaroiden ja kotiesineistön määritelmä

8. Yksilöiden on oltava henkilökohtaisessa hallinnassa tai omistuksessa muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin, mikä sulkee pois kaikenlaisen käytön kaupallisessa hyötymistarkoituksessa tai myyntiä varten, näytteille asettamisen kaupallisessa tarkoituksessa, pitämisen ja kuljettamisen myyntiä varten sekä myyntiin tarjoamisen.

– –”

Unionin oikeus

Asetus N:o 338/97

7 Asetuksen N:o 338/97 johdanto-osan 12 perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”tehokkaan valvonnan takaamiseksi ja tullimuodollisuuksien helpottamiseksi olisi nimettävä tullitoimipaikkoja, joissa koulutetun henkilökunnan tehtävänä on tarvittavien muodollisuuksien ja vastaavien tarkastusten suorittaminen niissä paikoissa, joiden kautta eläimiä tai kasveja tuodaan [unioniin], jotta niille voitaisiin suoda tullin hyväksymä käsittely tai käyttö [unionin]

tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2931/92 [(EYVL 1992, L 302, s. 1)], mukaisesti, tai joiden kautta niitä viedään tai jälleenviedään [unionista], näillä paikoilla olisi myös oltava tilat, joissa eläviä yksilöitä voidaan asianmukaisesti pitää ja hoitaa."

8 Asetuksen N:o 338/97 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tämän asetuksen tarkoituksena on luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien suojelu ja niiden säilymisen takaaminen sääntelemällä niillä käytävää kauppaa seuraavissa artikloissa annettujen säännösten mukaisesti.

Tätä asetusta sovelletaan 2 artiklassa tarkoitetun yleissopimuksen tavoitteita, periaatteita ja määräyksiä noudattaen."

9 Saman asetuksen 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetaan

– –

j) 'henkilökohtaisilla tavaroilla tai kotiesineistöllä' kuolleita yksilöitä, niiden osia ja niistä tehtyjä tuotteita, jotka kuuluvat yksityishenkilölle ja ovat tai voivat olla osa hänen tavanomaista esineistöään tai omaisuuttaan,

– –

t) 'yksilöllä' elävää tai kuollutta liitteissä A–D mainittua eläintä tai kasvia tai niistä saatua osaa tai tuotetta, joka muodostaa osan jostain muusta tavarasta, sekä kaikkia muita tavaroita, jos todistuksesta, pakkauksesta tai merkinnästä tai nimilapusta tai muusta seikasta ilmenee, että kyseessä on näihin lajeihin kuuluvien eläinten tai kasvien osat tai niiden johdannainen, paitsi jos on erityisesti säädetty, etteivät tämän asetuksen säännökset tai sitä liitettä koskevat säännökset, joissa laji on mainittu, koske niitä, ja kyseessä olevissa liitteissä on tätä koskeva maininta.

– –"

10 Mainitun asetuksen 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Liitteessä B lueteltujen lajien yksilöiden tuonti [unioniin] tämän asetuksen mukaisesti edellyttää tarpeellisten tarkastusten tekemistä ja tätä ennen määräjäsenvaltion hallintoviranomaisen myöntämän tuontiluvan esittämistä ensin tuontirajan tullitoimipaikassa."

11 Saman asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa, jonka otsikko on "Henkilökohtaiset tavarat ja kotiesineistö", säädetään seuraavaa:

"Poiketen siitä, mitä 4 ja 5 artiklassa säädetään, näissä artikloissa olevia säännöksiä ei sovelleta tämän asetuksen liitteissä A–D lueteltuihin kuolleisiin yksilöihin tai niiden osiin ja niiden johdannaisiin, jos kyseessä ovat henkilökohtaiset [tavarat] tai kotiesineistö, jotka on tuotu [unioniin] tai viety tai jälleenviety [unionista] komission antamien säännösten mukaisesti – –"

12 Asetuksen N:o 338/97 16 artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että jäsenvaltioiden tämän asetuksen säännösten rikkomisesta, ja erityisesti yksilön tuomisesta unioniin ilman asianmukaista lupaa tai todistusta, määräämät toimenpiteet, ”sovitetaan rikoksen laadun ja vakavuuden mukaan, ja ne sisältävät yksilöiden haltuunottoa ja tarvittaessa niiden takavarikointia koskevia säännöksiä”.

13 Mainitun asetuksen liitteessä B mainitaan ”Acipenseriformes spp. (II) [sampikalat] (Lukuun ottamatta liitteeseen A sisältyviä lajeja)”.

Asetus N:o 865/2006

14 Asetuksen N:o 865/2006 johdanto-osan 1, 2 ja 6 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(1) Olisi annettava säännökset asetuksen (EY) N:o 338/97 täytäntöönpanemiseksi ja sen varmistamiseksi, että [CITES-yleissopimuksen] määräyksiä noudatetaan kaikilta osin – –”

(2) Asetuksen (EY) N:o 338/97 yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi on tarpeen vahvistaa yksityiskohtaiset edellytykset ja vaatimukset lupa- ja todistushakemusten käsittelyä ja tällaisten asiakirjojen myöntämistä, voimassaoloa ja käyttöä varten. Sen vuoksi on aiheellista vahvistaa mallit, joiden mukaisia kyseisten asiakirjojen on oltava.

– –

(6) On tarpeen vahvistaa menettelyjä lajien tiettyjen yksilöiden merkitsemistä varten, jotta voidaan helpottaa niiden tunnistamista ja varmistaa asetuksen (EY) N:o 338/97 säännösten täytäntöönpano.”

15 Asetuksen N:o 865/2006 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Erillinen tuontilupa, tuonti-ilmoitus, vientilupa tai jälleenvientitodistus myönnetään kullekin sellaiselle lähetykselle, jossa yksilöitä lähetetään yhdessä yhden lastin osana, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 31, 38, 44 b, 44 i ja 44 p artiklan soveltamista.”

16 Kyseisen asetuksen 57 artiklassa, jonka otsikko on ”Henkilökohtaisten tavaroiden ja kotiesineistön tuonti ja jälleentuonti [unioniin]”, säädetään seuraavaa:

”1. Asetuksen (EY) N:o 338/97 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, että mainitun asetuksen 4 artiklan säännöksistä voidaan poiketa henkilökohtaisten tavaroiden ja kotiesineistön osalta; tätä poikkeusta ei sovelleta yksilöihin, joita käytetään kaupallisessa hyötymistarkoituksessa, myydään, asetetaan näytteille kaupallisessa tarkoituksessa, pidetään myyntiä varten, tarjotaan myytäväksi tai kuljetetaan myytäväksi.

– –

3. Kun henkilö, jonka vakinainen asuinpaikka on [unionin] alueella, tuo [unioniin] ensimmäisen kerran henkilökohtaisia tavaroita tai kotiesineistöä, mukaan lukien metsästysmuistot, joiden valmistamiseen on käytetty asetuksen (EY) N:o 338/97 liitteessä B lueteltujen lajien yksilöitä, tullille ei tarvitse esittää tuontilupaa edellyttäen, että sille esitetään (jälleen)vientiasiakirjan alkuperäiskappale ja sen jäljennös.

– –

4. Kun henkilö, jonka vakinainen asuinpaikka on [unionin] alueella, jälleentuo [unioniin] henkilökohtaisia tavaroita tai kotiesineistöä, mukaan lukien metsästysmuistot, joiden valmistamiseen on käytetty asetuksen (EY) N:o 338/97 liitteessä A tai B lueteltujen lajien yksilöitä, tullille ei tarvitse esittää tuontilupaa edellyttäen, että jokin seuraavista esitetään:

a) aikaisemmin käytetyn yhteisön tuonti- tai vientiluvan luvanhaltijan kappale (lomake 2), jonka tulli on vahvistanut;

b) 3 kohdassa tarkoitetun (jälleen)vientiasiakirjan jäljennös;

c) todiste siitä, että yksilöt on hankittu [unionin] alueella.

5. Poiketen siitä, mitä 3 ja 4 kohdassa säädetään, (jälleen)vientiasiakirjaa tai tuontilupaa ei tarvitse esittää, jos [unioniin] tuodaan tai jälleentuodaan seuraavia asetuksen (EY) N:o 338/97 liitteessä B lueteltuihin lajeihin liittyviä tuotteita:

a) enintään 125 grammaa sampikalojen (*Acipenseriformes* spp.) kaviaaria henkilöä kohti pakkauksissa, jotka on yksilöllisesti merkitty – –

– –”

Saksan oikeus

17 Liittovaltion luonnonsuojelulain (Bundesnaturschutzgesetz) 51 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä säädetään, että jos tullivalvonnassa todetaan, että eläimiä tai kasveja tuodaan maahan, kuljetetaan maan kautta tai viedään maasta ilman säädettyjä lupia tai muita vaadittavia asiakirjoja, tulliviranomaisten on takavarikoitava kyseiset eläimet tai kasvit.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

18 XY saapui joulukuussa 2015 Düsseldorfin (Saksa) lentokentän kautta unionin tullialueelle hallussaan kuusi 50 gramman pakkausta sampikalojen kaviaaria, ja hänellä ei ollut liittovaltion luonnonsuojelulain 51 §:n 2 momentissa tarkoitettua tuontilupaa.

19 Sen jälkeen, kun päätullitoimipaikka B oli takavarikoinut kyseiset pakkaukset, XY nosti kanteen Finanzgericht Düsseldorfissa (Düsseldorfin verotuomioistuin, Saksa). Kyseinen tuomioistuin hyväksyi kanteen osittain ja katsoi, että vaikka sampikalojen kaviaari oli otettu asetuksen N:o 338/97 liitteeseen B ja vaikka sen maahantuonti edellytti näin ollen tuontilupaa, tämä takavarikointi oli kuitenkin lainvastainen, koska päätullitoimipaikka B:n olisi pitänyt jättää XY:lle kaksi kuudesta kyseessä olevasta kaviaaripakkauksesta; ne eivät ylittäneet 125:tä grammaa, ja kyseistä määrää ei ollut tarkoitettu kaupallisiin tarkoituksiin, vaan XY:n tarkoitus oli lahjoittaa kaviaaria lapsilleen tai käyttää se itse.

20 Päätullitoimipaikka B teki ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle Revision-valituksen sillä perusteella, että jos asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettu 125 gramman raja ylittyy, on takavarikoitava kuljetettu kaviaari kokonaisuudessaan eikä vain sen ylijäämää. Lisäksi päätullitoimipaikka B riitauttaa sen, että XY:n näin maahantuomia

kaviaaripakkauksia voitaisiin pitää asetuksen N:o 338/97 2 artiklan j alakohdassa tarkoitettuina henkilökohtaisina tavaroina tai kotiesineistönä, koska nämä pakkaukset oli tarkoitettu lahjaksi kolmannelle.

21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii tässä yhteydessä sitä, miten asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohtaa on tulkittava, koska sen lisäksi, että kyseistä säännöstä ei tulkita ja sovelleta yhdenmukaisesti jäsenvaltioissa, tämän asetuksen sekä asetuksen N:o 338/97 ja CITES-yleissopimuksen tavoite eli luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien suojelu puoltaa mainitun säännöksen suppeaa tulkintaa, jonka mukaan 125 gramman rajan ylittyessä toimivaltaisen tulliviranomaisen on takavarikoitava maahantuodun sampikalojen kaviaarin määrä kokonaisuudessaan. Kuitenkin se, että kyseinen säännös ei ole rangaistusluonteinen, ja yhteisön tullittomuusjärjestelmän luomisesta 16.11.2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1186/2009 (EUVL 2009, L 324, s. 23) 23 artiklan 2 kohdan ja 27 artiklan, joista ensimmäisessä säädetään niistä arvoista ja toisessa niistä määristä, joiden rajoissa kyseisen asetuksen soveltamisalaan kuuluvat tavarat vapautetaan tuontitulleista, analoginen tulkinta on peruste vähemmän suppealle tulkinnalle, jonka mukaan vain maahantuodun sampikalojen kaviaarin ylijäämä on takavarikoitava.

22 Lisäksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on epävarma siitä, voidaanko asetuksen N:o 338/97 2 artiklan j alakohtaa tulkita siten, että siinä suljetaan pois se, että XY:n maahantuomat kaviaaripakkaukset voitaisiin luokitella henkilökohtaisiksi tavaroiksi tai kotiesineistöksi sillä perusteella, että XY on ilmoittanut aikovansa lahjoittaa ne kolmannelle. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa tältä osin, ettei kyseisen säännöksen ja asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohdan sanamuodosta mitenkään ilmene, että henkilökohtaisten tavaroiden ja kotiesineistön käsitettä voitaisiin soveltaa ainoastaan silloin, kun kyseessä olevan yksilön maahantuoja käyttää sitä tai kuluttaa sen itse, ja että pääasiassa mikään seikka ei osoita, että XY:llä oli mainitut pakkaukset hallussaan kaupallisia tarkoituksia varten. Se korostaa myös, että käytännössä tulliviranomaisten saattaa olla vaikeaa tarkastaa luotettavasti tuojan aikomukset. Lisäksi se, että yksilön maahantuonti sallitaan silloin, kun maahantuoja tosiasiallisesti kuluttaa sen, ja kielletään silloin, kun kolmas osapuoli kuluttaa sen, on täysin epäjohdonmukaista.

23 Tässä tilanteessa Bundesfinanzhof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohtaa – – tulkittava siten, että tuojan, joka tuo mukanaan yhteensä enemmän kuin 125 grammaa (g) sampikalojen (*Acipenseriformes* spp.) kaviaaria pakkauksissa, joista jokainen on merkitty, eikä esitä siitä (jälleen)vientiasiakirjaa eikä tuontilupaa, on annettava pitää enintään 125 grammaa kaviaaria, jos tuonnin tarkoituksena ei ole mikään asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainituista?

2) Mikäli tähän kysymykseen vastataan myöntävästi:

Kuuluvatko unionin tullialueelle tuodut yksilöt asetuksen N:o 338/97 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin henkilökohtaisiin tavaroihin ja kotiesineistöön myös silloin, jos tuoja selvittää maahantuonnin yhteydessä, että hän haluaa lahjoittaa ne tämän jälkeen muille henkilöille?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Toinen kysymys

24 Toisella kysymyksellään, jota on syytä tarkastella ensin, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, onko asetuksen N:o 338/97 7 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että tuotaessa sampikalojen kaviaaria unionin tullialueelle tätä kaviaaria voidaan pitää tässä säännöksessä tarkoitettuna henkilökohtaisena tavarana tai kotiesineistönä, kun se on tarkoitus antaa lahjaksi kolmannelle henkilölle, jolloin sen maahantuoja voidaan vapauttaa tämän säännöksen nojalla velvoitteesta esittää tuontilupa.

25 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä säännöstöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös on (tuomio 2.7.2020, Magistrat der Stadt Wien (Eurooppalainen hamsteri), C-477/19, EU:C:2020:517, 23 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

26 Tästä on todettava ensinnäkin, että asetuksen N:o 338/97 7 artiklan 3 kohdan mukaan asetuksen liitteissä A–D mainittujen kuolleiden yksilöiden, niiden osien ja niiden johdannaisten tuominen unionin tullialueelle ei edellytä tätä varten laadittua tuontilupaa, kun kyseessä ovat henkilökohtaiset tavarat tai kotiesineistö.

27 Asetuksen N:o 338/97 2 artiklan j alakohdassa esitetyn määritelmän mukaan henkilökohtaisten tavaroiden tai kotiesineistön käsitteen soveltamisalaan kuuluvat kuolleet yksilöt, niiden osat ja niistä tehdyt tuotteet, jotka kuuluvat yksityishenkilölle ja ovat tai voivat olla osa hänen tavanomaista esineistöään tai omaisuuttaan.

28 Näin ollen on todettava, että tämän säännöksen sanamuodon perusteella ei voida määrittää yksiselitteisesti, edellyttääkö henkilökohtaisten tavaroiden tai kotiesineistön käsitteen sovellettavuus välttämättä sitä, että maahantuoja itse käyttää tai kuluttaa kyseisiä kuolleita yksilöitä, niiden osia tai niistä tehtyjä tuotteita.

29 Ei nimittäin voida sulkea pois sitä, että maahantuoja voi tämän jälkeen antaa henkilökohtaisessa hallinnassaan tai omistuksessaan olevia yksilöitä vastikkeettomasti lahjaksi kolmannelle sen sijaan, että kyseinen maahantuoja säilyttäisi ne yksinomaan omaa käyttöään varten.

30 Toiseksi asetuksen N:o 338/97 asiayhteydestä on huomautettava, että tätä asetusta sovelletaan sen 1 artiklan toisen kohdan mukaan CITES-yleissopimuksen, johon unioni on liittynyt, tavoitteita, periaatteita ja määräyksiä noudattaen, joten unionin tuomioistuin ei voi olla ottamatta näitä huomioon siltä osin kuin se on tarpeen mainitun asetuksen säännösten tulkitsemiseksi (ks. vastaavasti tuomio 23.10.2003, Nilsson, C-154/02, EU:C:2003:590, 39 kohta).

31 CITES-yleissopimuksen osapuolten konferenssin päätöslauselman 13.7, jonka avulla voidaan selventää edellisessä kohdassa mainittujen yleissopimuksen määräysten tulkintaa, 1 kohdassa täsmennetään, että henkilökohtaisten tavaroiden ja kotiesineistön käsitettä sovelletaan yksilöihin, jotka ovat henkilökohtaisessa hallinnassa tai omistuksessa ja tarkoitettu muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin ja jotka kuljetetaan henkilökohtaisissa matkatavaroissa tai jotka kuuluvat niihin tai jotka sisältyvät muuttokuormaan.

32 Lisäksi on todettava, että asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 1 kohdassa säädetään, että asetuksen N:o 338/97 7 artiklan 3 kohdassa säädettyä poikkeusta ei sovelleta yksilöihin, joita käytetään kaupallisessa hyötymistarkoituksessa, myydään, asetetaan näytteille kaupallisessa tarkoituksessa, pidetään myyntiä varten, tarjotaan myytäväksi tai kuljetetaan myytäväksi.

33 Näin ollen sekä kyseisen 57 artiklan 1 kohdan että CITES-yleissopimuksen osapuolten konferenssin päätöslauselman 13.7 sanamuodosta ilmenee, että se, ettei maahantuodulla yksilöllä ole kaupallista tarkoitusta, on ratkaiseva peruste sen luokittelemiseksi henkilökohtaiseksi tavaraksi tai kotiesineistöksi, ja tätä tulkintaa tukevat myös asetuksen N:o 338/97 tavoitteet.

34 Tästä on huomautettava kolmanneksi, että asetuksen N:o 338/97 asetuksen liitteissä A ja B lueteltujen lajien yksilöitä varten perustetun suojelujärjestelmän tavoitteena on mahdollisimman kattavan luonnonvaraisten eläin- ja kasviyksilöiden suojelun turvaaminen sääntelemällä niillä käytävää kauppaa CITES-yleissopimuksen tavoitteita, periaatteita ja määräyksiä noudattaen (tuomio 4.9.2014, Sofia Zoo, C-532/13, EU:C:2014:2140, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 CITES-yleissopimuksen osapuolten konferenssin päätöslauselman 13.7 johdanto-osassa täsmennetäänkin, että tämän yleissopimuksen liitteessä I lueteltuja lajien yksilöitä, joihin sampikalat kuuluvat, ei saa käyttää pääasiallisesti kaupallisiin tarkoituksiin tuojamaassa.

36 Näin ollen sekä asetuksen N:o 338/97 asiayhteydestä että sen tavoitteista ilmenee, että kuollutta yksilöä, sen osaa tai siitä tehtyä tuotetta, kuten sampikalojen kaviaaria, ei voida pitää mainitun asetuksen 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna henkilökohtaisena tavarana tai kotiesineistönä, kun maahantuojalla on kaupallinen tavoite. Tällainen luokittelu hyväksytään sitä vastoin silloin, kun kyseinen kaviaari on henkilökohtaisessa hallinnassa tai omistuksessa muita kuin kaupallisia tarkoituksia varten, ja näin on siitä riippumatta, onko se tarkoitettu lahjoitettavaksi kolmannelle.

37 Edellä esitetyn perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 338/97 7 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että tuotaessa sampikalojen kaviaaria unionin tullialueelle tätä kaviaaria voidaan pitää tässä säännöksessä tarkoitettuna henkilökohtaisena tavarana tai kotiesineistönä, kun se on tarkoitus antaa lahjaksi kolmannelle henkilölle, mikäli mikään seikka ei osoita kaupallista tarkoitusta, ja näin ollen sen maahantuoja voidaan vapauttaa tämän säännöksen nojalla velvoitteesta esittää tuontilupa.

Ensimmäinen kysymys

38 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, onko asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että tulliviranomaisen on takavarikoitava vain maahantuodun sampikalojen kaviaarin 125 gramman rajan ylittävä määrä eikä unionin tullialueelle tuotua koko määrää sillä perusteella, että maahantuojalla ei ole kyseistä tuontia varten myönnettyä tuontilupaa.

39 Tämän tuomion 25 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä säännöstöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös on.

40 Tältä osin on huomautettava aluksi, että asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohdan nojalla se, että unionin tullialueelle tuodaan sampikalojen kaviaaria enintään 125 grammaa henkilöä kohti, ei edellytä maahantuojalta tuontiluvan esittämistä toimivaltaiselle tulliviranomaiselle.

41 Näin ollen on todettava, että tämän säännöksen sanamuodon perusteella ei sellaisenaan voida määrittää, mitä seurauksia tämän 125 gramman rajan ylittämisestä on vahvistettaessa sampikalojen kaviaarin määrää, joka toimivaltaisen tulliviranomaisen on takavarikoitava.

42 Seuraavaksi on todettava tämän säännöksen asiayhteydestä, että asetuksen N:o 338/97 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetaan periaate, jonka mukaan liitteessä B lueteltujen lajien yksilöiden tuonti edellyttää määräjäsenvaltion hallintoviranomaisen myöntämän tuontiluvan esittämistä.

43 Tästä seuraa, että asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohta, jossa vapautetaan sampikalojen kaviaarin maahantuoja velvollisuudesta esittää tuontilupa, kun 125 gramman enimmäismäärää henkilöä kohti noudatetaan, on poikkeus asetuksen N:o 338/97 4 artiklan 2 kohdassa ilmaistusta periaatteesta ja sitä on näin ollen tulkittava suppeasti (ks. vastaavasti tuomio 17.1.2013, komissio v. Espanja, C-360/11, EU:C:2013:17, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 Lopuksi on huomautettava asetuksella N:o 338/97 tavoitelluista päämääristä, että asetuksen tavoitteena on sen 1 artiklan mukaisesti – ja kuten tämän tuomion 34 kohdassa on mainittu – mahdollisimman kattavan luonnonvaraisten eläin- ja kasviyksilöiden suojelun turvaaminen sääntelemällä niillä käytävää kauppaa.

45 Tällainen suojelu voidaan kuitenkin taata vain sillä edellytyksellä, että asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohdassa säädetty poikkeus rajoittuu sampikalojen kaviaarin vähäisten määrien tuontiin ja näin ollen ainoastaan, jos toimivaltaisen tulliviranomaisen toteuttama takavarikko kattaa unionin tullialueelle tuodun sampikalojen kaviaarin määrän kokonaisuudessaan.

46 Päinvastainen tulkinta, jonka mukaan tämän poikkeuksen yhteydessä toimivaltaisen tulliviranomaisen on takavarikoitava ainoastaan se sampikalojen kaviaarin määrä, joka ylittää 125 gramman rajan henkilöä kohti, merkitsisi lisäksi – kuten Tšekin hallitus on kirjallisissa huomautuksissaan korostanut – kannustamista näiden asetuksen N:o 338/97 liitteessä B lueteltujen lajien yksilöistä valmistettujen tuotteiden maahantuontiin ilman tuontilupaa ja jätettäisiin huomiotta mainitun asetuksen johdanto-osan 12 perustelukappaleessa ja asetuksen N:o 865/2006 johdanto-osan toisessa ja kuudennessa perustelukappaleessa mainittu tavoite, joka on tullimuodollisuuksien helpottaminen ja tehokkaan valvonnan takaaminen.

47 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee tältä osin, että Finanzgericht Düsseldorf on katsonut, että päätullitoimipaikka B:n olisi pitänyt palauttaa kantajalle kaksi 50 gramman suuruista sampikalakaviaaripakkausta eli yhteensä 100 grammaa henkilöä kohti. On kuitenkin niin, että tällä arvioinnilla paitsi evätään XY:ltä sampikalojen kaviaarin 25 ylimääräistä grammaa, joka hänellä oli oikeus, kun otetaan huomioon mainittu 125 gramman raja henkilöä kohti, tuoda maahan ilman tätä koskevaa tuontilupaa, sillä osoitetaan myös niiden menettelyjen monimutkaisuus, joita tulliviranomaiset saattavat joutua soveltamaan, mikäli vain sampikalojen kaviaarin ylijäämä olisi takavarikoitava.

48 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 865/2006 57 artiklan 5 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että kun unionin tullialueelle tuodun sampikalojen kaviaarin määrä ylittää 125 gramman rajan henkilöä kohti ja kun

maahantuojalla ei ole hallussaan kyseistä tuontia varten myönnettyä tuontilupaa, toimivaltaisen tulliviranomaisen on takavarikoitava näin maahantuotu sampikalojen kaviaarimäärä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

49 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Luonnonvaraisten eläinten ja kasvien suojelusta niiden kauppaa sääntelemällä 9.12.1996 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 338/97, sellaisena kuin se on muutettuna 1.12.2014 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 1320/2014, 7 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että tuotaessa sampikalojen kaviaaria Euroopan unionin tullialueelle tätä kaviaaria voidaan pitää tässä säännöksessä tarkoitettuna henkilökohtaisena tavarana tai kotiesineistönä, kun se on tarkoitus antaa lahjaksi kolmannelle henkilölle, mikäli mikään seikka ei osoita kaupallista tarkoitusta, ja näin ollen sen maahantuoja voidaan vapauttaa tämän säännöksen nojalla velvoitteesta esittää tuontilupa.**

2) **Asetuksen N:o 338/97 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 4.5.2006 annetun komission asetuksen (EY) N:o 865/2006, sellaisena kuin se on muutettuna 5.6.2015 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 2015/870, 57 artiklan 5 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että kun Euroopan unionin tullialueelle tuodun sampikalojen kaviaarin määrä ylittää 125 gramman rajan henkilöä kohti ja kun maahantuojalla ei ole hallussaan kyseistä tuontia varten myönnettyä tuontilupaa, toimivaltaisen tulliviranomaisen on takavarikoitava näin maahantuotu sampikalojen kaviaarimäärä kokonaisuudessaan.**

Allekirjoitukset